

Kopie

Afgeleverd aan: mr. VAN BRABANT Alexander

art. 792 Ger. W.

Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

144000

Uitgifte

Repertoriumnummer 2018 / 1080
Datum van uitspraak 25 mei 2018
Rolnummer 2015/AR/937

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op € BUR	op € BUR	op € BUR

☐ Niet aan te bieden aan de
ontvanger

Hof van beroep

Gent

Arrest

negende kamer bis

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00001160549-0001-0012-02-01-1

2015/AR/937

IN DE ZAAK VAN:

wonende te _____,

appellant,
hebbende als raadsman mr. DE SAGER Kris, advocaat te 9250 Hamme, Martkplein 22;

TEGEN:

_____ st, _____ ingeschreven in de
met maatschappelijke zetel te _____
K.B.O. onder nr. _____,

geïntimeerde,
hebbende als raadsman mr. VAN BRABANT Alexander, advocaat te 8200 Brugge, Doornstraat
326;

VERLEENT HET HOF HET VOLGEND ARREST.

1.

Het hof heeft de partijen bij monde van hun raadslieden gehoord in openbare terechtzitting en in het Nederlands.

Zowel de door hen neergelegde conclusies als de overgelegde stukken werden ingezien.

De appellant heeft bij verzoekschrift, neergelegd op 01.04.2015 ter griffie van het hof alhier, hoger beroep ingesteld tegen het vonnis *d.d.* 30.01.2015 dat op tegenspraak werd uitgesproken door de D 8^e kamer van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde (aldaar gekend onder A.R. nr. 14/2408/A) tussen:

- de geïntimeerde als oorspronkelijke eiseres enerzijds;
- hemzelf als oorspronkelijke verweerder anderzijds.

Middels dit alhier bestreden vonnis werd:

- de vordering van de geïntimeerde ontvankelijk en in die zin gegrond verklaard dat de appellant werd veroordeeld tot betaling aan de geïntimeerde van het bedrag van 5.736,61 euro, te vermeerderen met de gerechtelijke verwijlinteressen aan de

wettelijke interestvoet tot aan de dag van volledige betaling, waarbij werd gezegd voor recht dat deze hoofdsom de BTW omvat;

- de appellant veroordeeld tot betaling van de gedingkosten (zoals nader bepaald aan de zijde van de geïntimeerde op 316,76 euro dagvaardingskosten en 990,00 euro rechtsplegingsvergoeding.

2.

2.a. Middels zijn verzoekschrift tot hoger beroep en zijn in deze instantie neergelegde conclusies verzoekt de appellant dat het hof :

- zijn principaal hoger beroep ontvankelijk en gegrond verklaart, het bestreden vonnis teniet doet en opnieuw wijzende:
 - in hoofddorde de oorspronkelijke vordering van de geïntimeerde afwijst als ongegrond;
 - in ondergeschikte orde de oorspronkelijke vordering van de geïntimeerde herleidt;
- het incidenteel hoger beroep ontvankelijk verklaart doch afwijst als ongegrond;
- de geïntimeerde veroordeelt tot de gedingkosten van de beide instanties (*zoals door de appellant nader begroot aan zijn zijde op 990,00 euro rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg, 210,00 euro rolrecht hoger beroep en 1.080,00 euro rechtsplegingsvergoeding hoger beroep*).

2.b. De geïntimeerde verzoekt dat het hof:

- het principaal hoger beroep ongegrond verklaart;
- haar akte verleent dat zij incidenteel hoger beroep instelt, hierop recht doende dit ontvankelijk en gegrond verklaart en derhalve de appellant veroordeelt tot betaling van de som van 313,99 euro, bovenop de 5.736,31 euro waartoe de appellant veroordeeld werd door het bestreden vonnis, meer de verwijlinteressen aan de wettelijke interestvoet sedert 20.132.2013, meer de gerechtelijke interesten aan de wettelijke interestvoet sedert de dagvaarding tot de dag van integrale betaling, en meer alle kosten van het geding, inclusief de rechtsplegingsvergoedingen (zoals door de geïntimeerde nader begroot op 990,00 euro rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg en 990,00 euro rechtsplegingsvergoeding hoger beroep).

3.

Er ligt geen betekening voor van het bestreden vonnis d.d. 30.01.2015 en evenmin wordt door de partijen voorgehouden dat er een betekening heeft plaats gevonden.

Het principaal hoger beroep, ingesteld middels verzoekschrift neergelegd ter griffie van het hof alhier op 01.04.2015 is derhalve tijdig en evenzeer is dit regelmatig naar de vorm.

Ook het incidenteel hoger beroep, ingesteld middels op tegenspraak genomen conclusies, is regelmatig.

Bij gebrek aan tegenspraak en ambtshalve op te werpen excepties zijn zowel het principaal hoger beroep als het incidenteel hoger beroep derhalve ontvankelijk te verklaren.

4.

4.a. De aanhoudende betwisting tussen de partijen heeft betrekking op de al dan niet gehoudenheid van de appellant tot betaling van de ereloonnota (c.q. factuur) nr. 1218 d.d. 04.11.2013 ad 5.000,00 euro exclusief BTW, zijnde 6.050,00 euro inclusief 6% BTW voor "afrekening prestatie studie project hoek ...".

De feitelijke gegevens die ten grondslag liggen van deze betwisting werden door de eerste rechter correct en volledig uiteengezet op pagina 2 tot en met 4 van het bestreden vonnis.

Het hof maakt deze uiteenzetting, die door de partijen niet wordt betwist noch door hen op nuttige wijze wordt aangevuld, tot de zijne, zodat het volstaat daar naar te verwijzen.

4.b. Op 14.02.2014 ging de geïntimeerde over tot dagvaarding van de appellante voor de rechtbank van eerste aanleg te Brugge (thans de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge) in betaling van voormelde ereloonnota ad 6.050,00 euro, vermeerderd met:

- een schadebeding ad 10% , zijnde 605,00 euro;
- de verwijlinteressen aan de wettelijke interestvoet vanaf 20.12.2013 tot de dag van de dagvaarding op 6.050,00 euro;
- de gerechtelijke interesten aan de wettelijke interestvoet vanaf de dag van de dagvaarding tot de dag der integrale betaling op een bedrag van 6.655,00 euro (hoofdsom en schadebeding).

Tevens verzocht zij om de veroordeling van de appellant tot de gedingkosten en om de uitvoerbaarheid bij voorraad van het tussen te komen vonnis, niettegenstaande enig rechtsmiddel en met uitsluiting van de mogelijkheid tot borgstelling of kantonnement.

Door de geïntimeerde werd de territoriale onbevoegdheid van de rechtbank opgeworpen en bij vonnis van de 2^e kamer van de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge, van 29.09.2014 verklaarde de rechtbank zich onbevoegd en verwees de zaak naar de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde.

Op 30.01.2015 werd het bestreden vonnis gewezen.

5.

5.a. Voorafgaandelijk laat het hof het volgende gelden.

Een architect kan, zoals andere vrije beroepen, zijn beroepsactiviteit uitoefenen in het kader van een professionele of multiprofessionele vennootschap of associatie.

Voor de wijziging van de wet van 20.02.1939 op de bescherming van den titel en van het beroep van architect door de wet van 15.02.2006 betreffende de uitoefening van het beroep van architect in het kader van een rechtspersoon (BS 25.04.2006 - ook gemeenzaam "*wet Lareulle*" genoemd) was dit reeds toegelaten door artikel 5, tweede lid van het Reglement van beroepsplichten goedgekeurd door het KB van 18.04.1985 (KB van 18.04.1985 tot goedkeuring van het door de Nationale Raad van de Orde van Architecten vastgestelde reglement van beroepsplichten, BS 18.05.1985).

Onder deze regeling kon (en kan nog steeds) een architect, na goedkeuring door de bevoegde provinciale raad van de Orde van Architecten van de statuten, zijn beroepsactiviteit middels een vennootschap of een associatie uitoefenen (art. 5, vierde lid Reglement van beroepsplichten en art. 5.3 *juncto* 7.1 Aanbeveling van de Nationale Raad betreffende de uitoefening van het beroep van architect in het kader van een vennootschap of associatie, goedgekeurd door de Nationale Raad van de Orde van Architecten op 28.11.1997 en gewijzigd op 30.08.2001).

Dit kan in de eerste plaats gebeuren in het kader van een architectenvennootschap met rechtspersoonlijkheid waarbij het moet gaan om een burgerlijke vennootschap die de vorm kan aannemen van een VOF, een BVBA, een CVBA of CVOA of een NV (art. 5, tweede en derde lid Reglement van Beroepsplichten; art. 4.1 Aanbeveling architectenvennootschap; artikel 2, §2 wet van 20.02.1939).

Wanneer dan wordt gecontracteerd met een dergelijke architectenvennootschap is het deze vennootschap die uitsluitend titularis is van onder meer het recht op ereloon, het recht op schadevergoeding bij hetzij een éézijdige beëindiging van de architectenovereenkomst door de bouwheer hetzij de ontbinding van de overeenkomst in geval van contractuele wanprestatie van de bouwheer (art. 1184 BW) en dergelijke meer.

Anderzijds kan deze architectenvennootschap ook aangesproken worden wegens de contractuele fouten die zij beging in de uitoefening van de haar toevertrouwde opdracht doch blijft wat deze aansprakelijkheid betreft ook de architect zelf persoonlijk gehouden.

De blijvende persoonlijke aansprakelijkheid in dit geval van de architect is gegrond op artikel 1 van de wet van 20.02.1939 op de bescherming van de titel en het beroep van architect krachtens dewelke in België alleen:

- hetzij natuurlijke personen (art. 1, §1 van de wet);
- hetzij rechtspersonen die over rechtspersoonlijkheid beschikken en die voldoen aan de in de wet voorziene voorwaarden (art. 2, §2 van de wet);

het beroep van architect mogen uitoefenen en de door artikel 4 van de wet van 20.02.1939 verplichte bouwbijsland kunnen leveren.

Sedert voormelde wet van 15.02.2006 betreffende de uitoefening van het beroep van architect in het kader van een rechtspersoon is het evenwel ook mogelijk dat ook rechtspersonen zelf het beroep van architect uitoefenen mits zij voldoen aan de voorwaarden die door de (gewijzigde) wet van 20.02.1939 worden opgelegd (vgl. K. UYTTERHOEVEN, "De uitoefening van het beroep van architect in het kader van een rechtspersoon na de wet van 15 februari 2006, *TBO*, 2006, p. 108 e.v.).

De wet heeft hier een aantal voorwaarden aan gekoppeld, zo onder meer;

- alle zaakvoerders, bestuurders, leden van het directiecomité en meer algemeen, alle zelfstandige mandatarissen die optreden in naam en voor rekening van de rechtspersoon moeten natuurlijke personen zijn die ertoe gemachtigd werden het beroep van architect uit te oefenen overeenkomstig artikel 2, §1 (nieuw) van de wet van 20.02.1939 en die ingeschreven zijn op één van de tabellen van de Orde van Architecten;
- het doel en de activiteit van de rechtspersoon die het beroep van architect uitoefent moeten beperkt blijven tot het verlenen van diensten die behoren tot de uitoefening van het beroep van architect (art. 2, §2 eerste lid, 2° nieuw van de wet van 20.02.1939) waarbij:
 - de statutaire doelomschrijving dan ook geen andere activiteiten mag omvatten;
 - de architectenvennootschap noodzakelijkerwijze dan ook een burgerlijk karakter zal hebben;
- de aandelen moeten steeds op naam zijn, ook wanneer het dus gaat om een NV (art. 2, §2, eerste lid, 3° nieuw van de wet van 20.02.1939) terwijl ten minste 60% van de aandelen, alsook van de stemrechten, rechtstreeks of onrechtstreeks in het bezit moeten zijn van natuurlijke personen die ertoe gemachtigd werden het beroep van architect uit te oefenen overeenkomstig artikel 1, §1 van de wet van 20.02.1939 en die ingeschreven zijn op één van de tabellen van de Orde van Architecten;
- ook de vennootschap zelf moet worden ingeschreven op één van de tabellen van de Orde van Architecten om het beroep van architect te mogen uitoefenen (art. 2, §2 eerste lid, 6° nieuw van de wet van 20.02.1939);
- om als vennootschap het beroep van architect te mogen uitoefenen moet de aansprakelijkheid van de rechtspersoon verzekerd worden (art. 2, §4 nieuw en 9 nieuw van de wet van 20.02.1939).

Ingevolge de inwerkingtreding van de wet van 15.02.2006 bestaat dus de mogelijkheid om de persoonlijke aansprakelijkheid van de architect uit te sluiten door middel van het oprichten van een dergelijke vennootschap met volkomen rechtspersoonlijkheid (NV, BVBA, CVBA) die beantwoordt aan de wettelijke voorwaarden om het beroep van architect uit te oefenen.

De Nationale Raad van de Orde van Architecten heeft in een aanbeveling van 27 april 2007 (aanbeveling betreffende de uitoefening van het beroep van architect door een rechtspersoon) de modaliteiten waaronder een dergelijke vennootschap door haar kan worden goedgekeurd aangegeven.

Volgens het voorgelegd uittreksel uit haar oprichtingsakte blijkt de geïntimeerde een architect-rechtspersoon te zijn in de zin van artikel 2, §1 (nieuw) van de wet van 20.02.1939 en zij is ingeschreven op de tabel van de Orde van Architecten van de provincie West-Vlaanderen.

Het is dan ook de geïntimeerde die de titularis is van de beweerdde schuldvordering lastens de appellant.

5.b. Het uitgangspunt dat bij de *in casu* te beslechten betwisting in acht dient te worden genomen is dat diegene die de uitvoering vordert van een verbintenis het bestaan en de inhoud ervan moet bewijzen (art. 1315, eerste lid BW). Met andere woorden diegene die zich op een overeenkomst of een rechtshandeling beroept draagt de bewijslast van het bestaan en van de inhoud ervan (vgl. Cass. 20 november 1970, *Arr.Cass.* 1971, 263, noot W.G.; B. VAN LERSBERGHE, "Het bewijs in burgerlijke en handelszaken", in *Studieavonden 2010-2011 i.s.m. CBR-2*, Permanente vorming Gandalus, Universiteit Gent, 2010, 11, nr. 17; R. DEKKERS, A. VERBEKE, R. CARETTE en K. VANHOVE., *Handboek Burgerlijk Recht*, deel III, *Verbintenissen-Bewijsleer-Gebruikelijke contracten*, Antwerpen, Intersentia, 384, nr. 677).

Het is dus de geïntimeerde als architect die hoe dan ook behoort het bewijs te leveren van de - al dan niet beperkte - opdracht die zij voorhoudt te hebben gekregen van de appellant.

Niemand wordt overigens geacht verbintenissen te hebben aangegaan tenzij die verbintenissen worden bewezen overeenkomstig de toepasselijke bewijsregeling.

Wells waar kunnen de opdracht en de aanvaarding van een taak *c.q.* opdracht toevertrouwd aan een architect mondeling geschieden, doch wanneer, zoals *in casu*, de waarde van de beweerdde overeenkomst - hetzij een volledige of een gedeeltelijke architectenopdracht (zie in dit verband H. GALAUDE, "Architect- en architectencontract", in *Onroerend goed in de praktijk*, Antwerpen, Kluwer, losbl., III.C.4.-1) - meer dan 375,00 euro bedraagt moet voor het bewijs ervan een onderhandse akte in tweevoud te worden opgemaakt (art. 1235 en 1341 B.W.; vgl. G. Baert, *Privaatrechtelijk bouwrecht*, Antwerpen, Kluwer, 1994, p. 465).

Met andere woorden behoort het aan de geïntimeerde als architect om in geval van betwisting het bewijs van een architectenovereenkomst te leveren. Is de (beweerdde) bouwheer zoals *in casu* geen handelaar en betreft de waarde van de voorgehouden overeenkomst meer dan 375,00 euro, dan moet de architect bij betwisting conform de bewijsregeling in burgerlijke zaken een schriftelijk contract voorleggen (art. 1341 BW) of beschikken over een begin van bewijs van geschrift dat kan worden aangevuld met

getuigenissen of vermoedens (vgl. A. DELVAUX *e.a.*, *Le contrat d'entreprise - Chronique de jurisprudence 2001-2011*, Bruxelles, Larcier, 2012, p. 170).

Het opstellen van een schriftelijke architectenovereenkomst wordt overigens ook principieel aan de architect opgelegd door het reglement van de beroepsplichten voor de architecten (zie art. 20 reglement van 29.04.1983: "voor iedere opdracht dient de overeenkomst schriftelijk te worden opgesteld, ten laatste op het ogenblik waarop de opdracht is omschreven") alhoewel de niet-naleving van deze bepaling voor de architect een louter deontologische inbreuk uitmaakt en zonder gevolg blijft ten aanzien van de rechtsbetrekkingen tussen de opdrachtgever en de architect (vgl. Gent 9 november 1993, *RW* 1993-94, 1235).

Middels geen enkel voorgelegd stuk wordt evenwel bewezen dat de geïntimeerde door de appelland met een gedeeltelijke of volledige architectenopdracht voor het project hoek Vismijnstraat-Visserstraat te 8380 Zeebrugge werd gelast.

Er ligt alleszins geen schriftelijke overeenkomst tussen de geïntimeerde en de appelland als bouwheer voor.

Inzonderheid legt de geïntimeerde geen door de appelland voor akkoord ondertekend stuk voor houdende een specifieke opdracht verleend aan de geïntimeerde, laat staan een stuk waaruit een verbintenis tot betalen in hoofde van de appelland zou blijken voor prestaties die door de geïntimeerde zouden worden geleverd.

Het bewijs door getuigen en vermoedens van het bestaan en van de inhoud van een overeenkomst tussen de partijen is niet toegelaten, aangezien de voorgehouden overeenkomst een zaak tot voorwerp heeft die de waarde van 375,00 euro te boven gaat.

Desbetreffend dient ook te worden gesteld dat evenmin toepassing zou kunnen worden gemaakt van de uitzonderingen op de vereiste van een schriftelijk bewijs bedoeld bij de artikelen 1347 BW (begin van bewijs door geschrift) of 1348 BW (onmogelijkheid zich een schriftelijk bewijs te verschaffen).

De geïntimeerde legt geen begin van bewijs door geschrift voor in de zin van artikel 1347 BW.

Om als begin van bewijs door geschrift te kunnen dienen dient immers dit geschrift uitgaan van de geïntimeerde en moet het het betwiste feit aannemelijk maken (N. VERHEYDEN-JEANMART, *Droit de la preuve*, Brussel, Larcier, 1991, 171 nr. 358 met aangehaalde rechtspraak).

Er wordt door de geïntimeerde geen enkel stuk uitgaande van de appelland (laat staan een door hem ondertekend stuk) medegedeeld en evenmin enig stuk waarvan de appelland zich de inhoud eigen zouden hebben gemaakt.

De e-mail d.d. 12.03.2013 van mevrouw

(verzonden vanop het e-mailadres

PAGE 01-00001160549-0008-0012-02-01-4

_____) aan de geïntimeerde met volgende inhoud:

"Hierbij al papieren van Zeebrugge die ik u spoedig moest doormailen"

en waarbij als bijlage een schattingsverslag van de projectgrond (met erop staande gebouwen) gelegen te _____ werd gevoegd (opgesteld door de _____ op 14.01.2013) is het enige stuk dat mogelijks aan de appellant kan worden gelieerd.

Voor het overige omvatten de stukken van de geïntimeerde enkel e-mails van haar gericht aan de _____ en aan de _____ of de appellant, doch geen enkele e-mail of brief uitgaande van de appellant zelf is voorhanden.

Hoe dan ook is de bedoelde e-mail d.d. 12.03.2013 van mevrouw _____ niet als een begin van bewijs door middel van geschrift te beschouwen.

Vooreerst gaat deze e-mail niet uit van de appellant zelf.

Weliswaar kan aanvaard worden dat als begin van bewijs door geschrift ook kan gelden een stuk uitgaande van een derde indien de inhoud ervan zich door de partij ten overstaan van wie moet bewezen worden eigen werd gemaakt, doch ook dan dient uiteraard dit stuk het betwiste feit aannemelijk maken.

Dit is niet het geval nu deze e-mail zelf niet het bestaan van een overeenkomst tussen de appellant en de geïntimeerde aannemelijk maakt, laat staan het bestaan van enige betalingsverplichting in hoofde van de appellant waarschijnlijk maakt.

Dit kan geenszins uit bedoelde e-mail worden afgeleid.

Het feit dat door de geïntimeerde aan de appellant:

- bij e-mail d.d. 16.03.2013 een (overigens summiere) voorstudie met schetsen en kostenraming;
- bij e-mail d.d. 26.03.2013 (informatief) de plannen van de in de buurt nieuw op te richten passagiersterminal;
- bij e-mail d.d. 19.04.2013 (informatief) een in de buurt uitgevoerde grondsondering (die geen betrekking had op de bedoelde projectgrond);
- bij e-mail d.d. 17.05.2013 een ontwerp van architectenovereenkomst en het bouwaanvraagformulier;

werd(en) overgemaakt, kan hieraan niets verhelpen.

De voorstudie met schetsen en kostenraming en de informatie die werd medegedeeld door de

geïntimeerde maken alleszins geen begin van bewijs door geschrift uit (vgl. Brussel 8 juni 1989, *T. Aann.* 1990, 423, noot M. JOTTRAND).

Het gaat hier louter om stukken die uitgaan van de geïntimeerde zelf die derhalve niet in aanmerking kunnen komen voor een begin van bewijs door geschrift (vgl. B. CATTOIR, *Burgerlijk bewijsrecht*, in *APR*, Antwerpen, Kluwer, 2013, p. 399, nr.717).

Met andere woorden is er geen stuk voorhanden uitgaande van de appellant die het tot stand komen van een (al dan niet beperkte) architectenopdracht (waarbij de geïntimeerde tegen betaling prestaties zou verrichten voor de appellant) aannemelijk zou maken zoals vereist door artikel 1347 *in fine* BW.

Al evenmin blijkt dat de geïntimeerde in de materiële of morele onmogelijkheid zou zijn geweest om zich een schriftelijk bewijs te doen verschaffen.

Een architect kan de morele onmogelijkheid om een geschrift van zijn cliënt te bekomen niet inroepen van zodra zijn opdracht (weze het een volledige opdracht of een gedeeltelijke opdracht die zelfs kan beperkt worden tot het opstellen van voorontwerpen) werd bepaald.

Aldus kan de geïntimeerde dan ook niet toegelaten worden door het getuigenbewijs.

Evenmin kan het bewijs van het bestaan van een overeenkomst tussen de partijen *in casu* worden geleverd door de uitvoering ervan.

Het bewijs van een overeenkomst kan desgevallend geleverd worden middels de handelswijze van een partij, hetgeen alsdan als een stilzwijgende buitengerechtelijke bekentenis kan worden beschouwd.

Het moet alsdan evenwel gaan om de vrijwillige uitvoering door de partij tegen wie de (niet middels de gewone bewijsmiddelen bewezen) overeenkomst moet worden bewezen.

In deze heeft de appellant evenwel geen rechtshandelingen gesteld die een vrijwillige uitvoering van de voorgehouden overeenkomst met name een architectenovereenkomst of een loutere overeenkomst tot het verlenen van advies en van voorontwerpen met betrekking tot het project te Zeebrugge tegen betaling inhouden.

Aldus dient er besloten te worden dat er geen bewijs wordt geleverd dat er tussen partijen kennelijk een (beperkte) architectenovereenkomst tot stand is gekomen.

Volledigheidshalve laat het hof nog het volgende gelden.

De voorgelegde stukken doen wel blijken dat tussen de partijen er contacten zijn geweest voor het uitwerken van ideeën over en voor het eventueel toekomstig nieuwbouwproject.

De door een architect gegeven adviezen en geleverde prestaties in een precontractuele fase - zijnde de fase voorafgaand aan het sluiten van een volledige dan wel beperkte architectenovereenkomst - kunnen onder bepaalde omstandigheden wel aanleiding geven tot vergoeding (vgl. Antwerpen 10 november 1999, *AJT*, 1999-00, 969; Luik 15 november 1993, *JLMB* 1994, 563, noot V. D'HUART; Gent 9 november 1993, *AJT* 1994-95, 67, noot B. DE TEMMERMAN).

Het is normaal dat bij eerste contacten tussen bouwheer en architect niet onmiddellijk tot een bindende overeenkomst wordt gekomen daar partijen moeten nagaan of het tussen elkaar klikt, of hun architectonische verwachtingen of zienswijzen kunnen concorderen, welke prijs en richting de voorgenen werken zullen opgaan en dergelijke meer.

Wanneer in een dergelijk geval kan aangetoond worden aan de hand van briefwisseling, door de bouwheer ondertekende plannen, contacten met bevoegde diensten of andere elementen dat de bouwheer méér dan informatief met de architect heeft gehandeld en dus actief met de architect meewerkt om tot voorontwerpen, prijsaanbiedingen en dergelijke te komen, is het gerechtvaardigd om de voorbereidende studies en geleverde prestaties in deze precontractuele fase in aanmerking te laten komen voor vergoeding.

Dit veronderstelt wel dat er ook in dit geval aan de hand van stukken een wilsovereenstemming moet worden bewezen omtrent de door de architect te leveren prestaties en het vergoedend karakter van deze prestaties.

Zulks wordt *in casu* niet bewezen.

Inzonderheid wordt niet bewezen dat door de appellant iets meer gevraagd werd dan inlichtingen of vrijblijvende informatie in verband met de mogelijkheden om op de projectgrond een appartementsgebouw op te richten, hetgeen dan later desgevallend zou kunnen leiden tot een expliciete vraag naar een voorontwerp en gebeurlijk een volledige architectenovereenkomst.

De loutere aanwezigheid van het door de geïntimeerde reeds opgemaakt (en eerder summier) ontwerp bewijst op zich evenwel geen verplichting van de bouwheer tot enige vergoeding.

De geïntimeerde legt niets meer voor en er wordt dan ook niet bewezen dat er nadere contacten met de appellant zijn geweest die verder strekten dan de vraag tot inlichtingen.

Wanneer een architect in verband met een mogelijks bouwproject voorontwerpen opstelt en informatie verstrekt, doch verzuimt om uitdrukkelijk schriftelijk te bedingen dat hij in elk geval voor de te leveren prestaties dient te worden vergoed, wordt derhalve het bewijs niet geleverd dat er tussen partijen een overeenkomst is tot stand gekomen waarbij de architect op kosten van de opdrachtgever een aantal prestaties, die meer inhielden dan vrijblijvende informatie of een poging om een volledige opdracht in de wacht te slepen, mocht leveren.

Gelet op hetgeen voorafgaat dient de vordering van de geïntimeerde dan ook als ongegrond te worden afgewezen derwijze dat het bestreden vonnis moet worden hervormd.

6.

Onder toepassing van artikel 1017, eerste lid Ger.W. dient de geïntimeerde te worden verwezen in de gedingkosten van de beide instanties.

**OM DEZE REDENEN,
HET HOF,**

recht doende op tegenspraak;

In acht genomen artikel 24 van de wet van 15.06.1935;

verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond;

doet het bestreden vonnis teniet, behoudens waar het de vordering van de geïntimeerde ontvankelijk verklaarde;

opnieuw wijzende, verklaart de vordering van de geïntimeerde ongegrond;

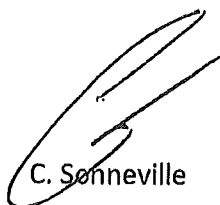
verwijst de geïntimeerde in de gedingkosten van de beide instanties, deze aan haar zijde niet nuttig nader te begroten zijnde vermits ze haar ten laste blijven, en aan de zijde van de appellant te begroten op 990,00 euro rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg en 1.080,00 euro rechtsplegingsvergoeding hoger beroep.

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting van het hof van beroep te Gent,
9bis KAMER, zitting houdende in burgerlijke zaken, van **25 mei 2018**.

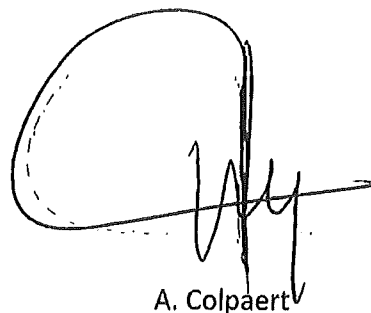
Aanwezig:

Arsène Colpaert, raadsheer wn. voorzitter

Carine Sonnevile, griffier

C. Sonnevile

A. Colpaert

